

Usnesení
Rady pro lidská práva
ze dne 4. května 2000

k policejnímu zákroku vůči shromáždění dne 1. května 2000 na pražském Střeleckém ostrově

(Návrh usnesení Radě předložil její předseda.)

Rada pro lidská práva

se obrací podle článku II odstavce 5 svého statutu na ministra vnitra s podnětem, týkajícím se zákazu prvomájového veřejného shromáždění na pražském Střeleckém ostrově a následného policejního zásahu. Rada zároveň žádá podle článku II odstavce 7 svého statutu ministra o informace a stanovisko k bodům 1-7.

1. Ve smyslu zákona č. 367 /1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů je rozhodování o zákazu shromáždění či o jeho rozpuštění podle zákona č.84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, v pravomoci obecního úřadu (v Praze obvodního úřadu) v přenesené působnosti. Důvody zákazu jsou taxativně uvedeny v ustanovení § 10 zákona o právu shromažďovacím. Stejně jsou i důvody rozpuštění shromáždění - viz ustanovení §12 odstavce 3 tohoto zákona. (Jen pro úplnost uvádíme, že neoznámení nebo včasné neoznámení svolavatele o zamýšleném shromáždění mezi důvody zákazu či rozpuštění nepatří, jakkoli je přestupkem, který je možno postihnout pokutou.) Rada se táže, zda ministerstvo vnitra pro tuto působnost, přenesenou ze státního orgánu na samosprávný orgán, vypracovalo metodické pokyny nebo jiným způsobem (školení, pokyny apod.) řídí či ovlivňuje toto rozhodování samosprávného orgánu. Rada žádá o předložení příslušných informací o tomto řízení či ovlivňování.

2. Rada žádá o informaci, jakými pokyny, předpisy apod. se řídí příslušníci Policie ČR v situaci, kdy za nepřítomného zástupce obecního úřadu podle ustanovení § 12 odstavce 2 a 6 zákona o právu shromažďovacím sami rozhodují o rozpuštění zakázaného shromáždění (odst.1 téhož § 12) nebo rozpuštění nezakázaného (neoznámeného) shromáždění (odst.3 téhož § 12).

3. Rada žádá o informaci, jak je stanoven postup pro policejní zákrok proti rozpuštěnému shromáždění, včetně sdělení, zda se velící policista má či nemá zabývat zákonností (ústavností) rozhodnutí o zákazu a/nebo rozpuštění, a sdělení, zda neuposlechnutí výzvy k rozchodu po rozpuštění shromáždění má vždy za následek policejní zákrok.

4. V případě, že řízení a ovlivňování podle odstavce 1 tohoto podnětu a poměry popisované v bodech 2 a 3 tohoto usnesení nejsou nijak upraveny, doporučuje Rada ministrovi vnitra, aby se tak stalo.

5. Rada žádá o informaci, jak byly pokyny nebo předpisy, pokud existují, vztahující se k situacím popsáným v bodech 1 a 3 tohoto podnětu, uplatněny v případě prvomájového shromáždění na Střeleckém ostrově v Praze.

6. Rada žádá o sdělení výsledku šetření způsobu provedení policejního zákroku dne 1. května 2000 v Praze, zvláště s ohledem na to, zda příslušníci Policie ČR dbali důstojnosti předváděných a dalších osob i své vlastní a zda při zákroku nepřekročili míru nezbytnou k dosažení účelu zákroku ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V této souvislosti žádá o sdělení, jak je upraven způsob předvádění osob, způsob zjišťování, zda u sebe nemají zbraň ve smyslu zákona o Policii ČR a způsob kontrolování, zda účastníci shromáždění u sebe nemají předměty, které by mohly být podle ustanovení § 7 odstavce 3 zákona o právu shromažďovacím nebezpečné. Žádáme rovněž o sdělení, zda je upravena povinnost policistů všem osobám, vůči nimž zakročují, vykat.

7. Rada žádá policejního prezidenta, aby zabezpečil označení policistů služebními čísly v souladu se zákonem o Policii ČR.

8. Rada s politováním konstatuje, že poté, co na svém zasedání ze dne 23. května 1999 vyslechla policejního prezidenta a jeho spolupracovníky k činnosti Policie ČR v Praze 1.května 1999 při shromáždění neofašistů na Střeleckém ostrově a jejich pochodu Prahou a co téhož dne podala policejnímu prezidentovi podnět k této věci, nedostala žádnou odpověď.

9. Rada vyjadřuje přesvědčení, že vyjasnění některých problémů, popsanych v tomto podnětu, napomůže lepšímu uplatňování zákona o právu shromažďovacím i zákona o Policii ČR, a to i ve smyslu zachovávání závazných zásad ochrany lidských práv. Orgány Rady jsou ministerstvu vnitra a Policejnímu prezídiu připraveny pomoci, pokud je o to požádají.